Mazen Maarouf - Jan Ruk

Pas od žigica

Kuću u kojoj privremeno boravim, u Alpama, čuva gotovo slijep pas. Na lijevom oku ima tumor ružičastocrvene boje. Tumor visi, poput divovske suze, i vidi se kako vene pulsiraju u njemu. Zahvaća mu oba oka, a ukloniti ga kirurškim zahvatom bilo bi beskorisno. Pas će potpuno izgubiti vid. Pitanje je dana. Osim toga, star je. Kad mu priđeš jedva može ustati. Ipak, trudi se. Zaista se uvijek jako trudi. Uspijeva ustati tek nakon što si ga već iz sažaljenja pomilovao, odšetao i stigao do ulaznih vrata kuće. Kad zatvarajući vrata zirneš prema njemu, pogled kao da mu govori „ne ostavljaj me ovdje" ili „povedi me sa sobom u kuću" ili „sakrij me u svoju sobu". Radi se o pogledu koji ima više od jednog značenja. Ne možeš odrediti što točno znači, kao i s pogledima svih drugih pasa. Mislim pritom na pse koji dobro vide, koji skaču i laju i igraju se s djecom. Međutim, ovdje nema djece. Ja sam najmlađi stanar, mlađi čak i od psa. Ponaša se prema meni kao da sam dijete. Umorno maše repom i pretvara se da ga veseli sve čime ga ponudim, čak i kuhana jabuka.

Edith, žena u sedamdesetima, vlasnica je kuće. Primijetila je moj interes za psa. Bolje rečeno, moj lažni interes. Zato što se stvarno trudim. Zaista se uvijek jako trudim. Na povratku u kuću neko vrijeme stojim uz psa, ali pokušavam ne gledati u tumor. Zatvaram oči i čak žalim što nemam loš vid, naravno bez tumora veličine ogromne suze. Dodirujem krzno psa smiješeći se nervozno, oprezno. Možda me netko, primjerice Edith, odnekud promatra pa moram hiniti nježnost. Tumor me, naime, čini nervoznim. Čak mi se i gadi. Po dolasku u sobu odmah odlazim u kupaonicu oprati ruke sapunom od maslinova ulja koji sam donio sa sobom čak iz Tunisa. Jednom, dok sam prao ruke, imao sam napad panike.

Edith je primijetila da sam počeo krasti jabuke iz polja oko kuće. Svakoga dana odlazim u polje i kradem jabuku, samo jednu jabuku dnevno, ali to dugo traje premda uokolo ima puno jabuka. To je zato što ukradena jabuka mora biti savršeno okrugla i glatka, kao kugla tijesta. Pažljivo sam o tome razmislio. Više mi odgovara igrati se sa psom iz daljine, nego se prisiljavati da ga dodirujem. U ovom trenutku još nisam svjestan činjenice da je pas gotovo slijep.

eISSN 1847-7755; doi: 10.15291/sic/2.12.lt.4

Svaki put kad dođem kući zakotrljam jabuku ravno prema psu, premda znam da ne može ustati. Prvog dana on s veseljem prihvaća jabuku, ali ne može u nju zariti zube. I zato svakoga dana ukradenu jabuku kuham prije nego što je zakotrljam prema njemu. I tako tri dana. Ali četvrtog dana vidim Edith koja me pita jesam li obratio pažnju na psa. U šali odgovaram: „Naravno da jesam. Mislite li da sam slijep?" Ona kaže: „Mislim, jeste li primijetili da je pas slijep?" Zbunjen sam, neugodno mi je, pokušavam se pristojno nasmiješiti. Kaže mi da to nije šala, da je pitanje dana kada će pas potpuno izgubiti vid i da su jabuke sigurno ubrzale njegovu sljepoću jer sadrže šećer. Potom mi kaže: „Preuveličavate svoj interes za psa. Nema potrebe za tim." Tog smo dana kratko razgovarali. Edith je Austrijanka. Smatra se Austrijankom premda ima samo talijansko državljanstvo. Tijekom Prvog svjetskog rata Talijani su zauzeli ovo područje. Ona kaže: „Vi ste s Bliskog istoka i sigurno ste nazočili grozotama, pa vidjeti psa kako umire vjerojatno nije nešto što vam smeta."

Ne kažem Edith da sam kao dijete imao psa. Bio je pristojan. Mama i tata kupili su si ga dok je još bio štene kao poklon za prvu godišnjicu braka. Do lakta bih mu gurao ruku u usta i ubacivao žigice u trbuh, a on se ne bi pomaknuo ni milimetra. Bio sam još dijete. Za vrijeme rata žigica je bilo više nego hrane. Kako su svađe između mame i tate postajale učestalije, tako se tijelo psa počelo sušiti. I on je imao onaj pogled s više značenja. Zagledao bi se u mene dok sam mu trbuh punio i punio žigicama. Nastavio sam s tim sve dok nije izgubio sve krzno i svu kožu, a od njega je ostao samo pas od žigica. Više ga nisam mogao micati s mjesta od straha da se ne raspadne. Nisam se od njega odvajao sve dok nije eksplodirala prva auto-bomba. Tada se raspao od vibracija. Sakupio sam ga u plastičnu posudu i bacio u more jer se pas od žigica ne može utopiti. Poslije smo saznali da je posuda eksplodirala nakon što je naletjela na morsku minu. Sve su se zapaljene žigice u isti mah razletjele po površini vode, a svaka je žigica pri izgaranju proizvela tihi zvuk nalik na lavež.

Sad me Edith moli da joj učinim uslugu. Želi da joj pomognem ubiti psa. Međutim, kaže kako bismo trebali pričekati još nekoliko dana dok potpuno ne oslijepi. „Ne bih vas pitala da mi je sin ovdje, ali otišao je u München na nogometnu utakmicu. Neće se vratiti još dva tjedna. To je predugo. Klimatski uvjeti ovih dana pogodni su za ubijanje psa, a temperatura zraka idealna je za sušenje njegova tijela na zraku." Edith ne želi samo ubiti psa, već i balzamirati njegovo tijelo. Odlučno mi

nalaže da jabuke nekoliko puta probodem iglom, a zatim ih prokuham u dobro zašećerenoj vodi jer će tako jabuke biti slađe i kod psa ubrzati sljepoću.

Nekoliko dana poslije dok sam prema psu kotrljao jabuku, kuhanu i slatku kao pekmez, iznenadi me Edithin glas. Stoji na prozoru. Kaže: „Nema potrebe za ovom jabukom. Dogodilo se. Jutros je potpuno oslijepio. Najbolje da ga ubijemo nakon ručka." Čini mi se da Edith laže jer, dok mu se približavam, pas ima isti onaj pogled koji kao da govori „ne ostavljaj me ovdje" ili „povedi me sa sobom u kuću" ili čak „sakrij me u svoju sobu". Zbog toga se osjećam loše. Stvarno ne želim ubiti psa, ali na kraju je ipak poslušam. Kažem si: „Loše je pustiti ga da živi u takvom stanju." Nakon ručka, sve troje nalazimo se u polju jabuka blizu Edithine kuće. To je polje naslijedila od svog voljenog djeda dok je još bila dijete. Daje mi pištolj, komad oružja još iz Prvog svjetskog rata. „Morate pucati ovdje, tako da zrno uđe ravno u srce i otopi ga. Imamo samo ovo zrno i, nakon što ga ubijemo, moramo ga psu izvaditi iz prsa i vratiti u pištolj. Radi se o rijetkom komadu oružja koje se mora vratiti u vitrinu u dnevnoj sobi gdje je oduvijek i bilo", kaže ona. Slušam sve što Edith govori, ali baš kad sam htio izvršiti njezine upute, odjednom se zateknem kako objema rukama podižem slijepog psa u zrak i snažno ga tresem u nadi da će se raspasti u žigice.

Nakon toga ne sjećam se ničega. Edith mi je poslije ispričala da sam, nakon što sam podigao psa i protresao ga, imao neku vrstu živčanog sloma zbog kojeg sam i sâm privremeno izgubio vid. Unatoč tome, na njezino čuđenje inzistirao sam na tome da ubijem psa. Edith mi je zato vratila pištolj, a kaže da je vidjela kako sam ispucao jedno jedino zrno prema psu te da sam, unatoč sljepoći koja me pogodila, bio iznimno precizan. Bio sam miran i samouvjeren kao serijski ubojica pasa ljubimaca. To je ono što Edith kaže. Što se mene tiče, a znam da zvuči smiješno i da nije točno, ne mogu a da ne pomislim da je sljepoća koja me pogodila došla u pravom trenutku kako ne bih morao gledati u tumor dok ubijam psa.

Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License